

Nuorttanaste

Kristalaš mano bladde

»Gæca mon boadam farga.«

»Leket maidai digis garvvasak.«

No. 12.

December manost 1901.

3^{ad} jakkodak.

„Nuorttanaste“

Juovlla-dærvuoðak

Go dat bladde olle Sameædnam vuona-
æiegaidi ja duoddarçoroi gaski, de læ jage
stuora allabase lakka. Dobbe gukken nuort-
tan sattet juovllaklokkak juo læt çuogjam
bagjel gavpugid ja gaddebaikid, bagjel
dam vilggis muottagest gokçujuvvuun varid
ja vuodna-riddoid. Mi doaimatep damditi
vuolas-çallet min juovlla-dærvuoðaidæmek ja
dævdet »Nuorttanaste« væhaš juovllaburin,
daihe »juovllanjalgauim.«

Bagjilbuok, gost kristalaš siello daina
beivin gavdnuš, alla arvost dollujuvvu dat
allabasse. Vel nammakristalažakge læk
mielde juovllaid doallat. Go juovlla-bielloi
çuogjam gullu ædnam bagjel, orrostek buo-
kak sin astutesvuodasek siste, gæççagottek
guðekguimidæsek ala ja celkkek: »Mutto
dal læk juovlak.« Ja de mannek si sidai-
dasasek festa rakadet stuorra daihe ucce.
Darolažai lutte dakkujuvvu hui ollo juov-
laidi. I oktige daidi æra allabasidi jagest
dakkujuvvu nuft ollo go juovlaidi. Juovl-
la-muorak hakkujuvvujek ja çinatuvvujek
hærvvatiguim ja smava gintalliguim Ma-
nak çoagganek dam muora birra ja lavlok
ilolaš vaimoin juovlla-salmaid. Go juovlla-
gintalak cakketuvvujek ja lavla su birra
çuogja, gutte krubbast riegadi, dalla juovl-
la-avvo bagjana kristalaža vaibmoi.

Mutto juovlla-illo i berre læt dušše
darolažai lutte, dat berre gavdnuš juokke

olmuç-çærda lutte, dastgo buokai diti læ
Jesus riegadam Betleheima krubbast. Dat
berre gavdnuš maidai sami lutte, vaiko
gallasest sist æi lækge juovlla-muorak ja æ-
ra çinak. Juovlla-illo berre ollit vaivaša
fuones luggoi lika go riggasa hærvva gar-
demi.

Mutto dal jærp mi: Maggar son dat
juovlak çaddek min lokkedi?

Manlagam son dak juovlak çaddek
dudnji, don gutte dam boddost dai sanid
logad: Lifçi suottas »Nuorttanaste« mielde
çuovvot dam 300 sidi, gosa bladde bo-
atta ja dærvatet buokaid savadedinçemek
ilolaš juovlaid.

Mangasi datge juovlak çaddek, nuft-
go dat ouddebak, dušše okta davalaš festa,
okta bçpraš-çoaggalmas, okta illolaš boddo,
goas vuoinaduvvu ædnamlas bargost.

Oraidi fast — vuoi, oppar olloidi —
çaddek datge juovlak suddo havskevuoda
bæivven.

Muttomidi — ja datge æi læk harvve
— saddek dak juovlak morašaiiggen. Ue-
can læ læmaš dinestus ja davdda ja man-
ga lagan vagjegvuoda læk sevdnjis suoiv-
vana suppin ællemma balga ala.

Mutto — manen çaddek dak juov-
lak dudnji, rakis lokke? Mi galle sattašai-
mek dam gaççaldaga mædda mannat ja
dušše savat juokkehažži »ilolaš juovllaid
ja dast manjel æra dingai birra sardnot;
mutto odne mi æp dam aigo dakkat. Mi
aiggop orostet ja jærret, nuftgo mi læp al-
gam ja dasa vela lasetet dam gaççaldaga:
Moft haledak don atte dak juovlak dudnji

galggek šaddat

Olbmu ællemest læk muttom boddok, mak mattek goččujuvvut »stuora boddon.« Riekta læ dai boddoid adnet rievtoid. Dak mannek æige goassege ruoktot maca. Ja dak dam vuostas jakkečuode vuostas juovlak læ okta daina boddoin. Mi berrep daid rievtoid adnet. Mi berrep duodalažat aldamek jærrat daid juovllaid: »Moft læ /mu gaskavuotta Jesus Kristusin, gutte riegadi vuostas juovllaija min diti?«

Go mi dal savap juokkehažži »ilolaš juovllaid,« de ferttep mi lasetet, atte ilolaš juovlak æi šadda guđege baikest, gost i lækastuvvu ukša vidad Jesus Kristusin. Juovllaillo alma Jesus Kristustaga i læk mikkege riftes juovlailoid.

Vuoi dadde, man havske dat lifči, jos buok vaimok rappasifči Jesusi! Jos buok sidak ja bærrasak su bovdešegje guosse-næsek.

Jos buok gintalak, buok klokkačuogjam, buok layla, sardne ja orgeljabma — jos buok dak duottavuodast šaddaši »golle, suovast ja myrha« Jesusa julgi oudast! Dalle i vajalduvviči dam jakkečuode vuostas juovlak goassege ædnam alde ige alмест. Juokke sida ja juokke vaibmo dam muittaši aigest ja agalašvuodast.

Galggago nuft šaddat? Juo, mi jær-rap gutteguuminæmek, galggago nuft šad-dat? Rakis lokke lækast du vaimod usa Jesusi dal! Daga dam! Doala dasto juov-laid Jesusin. De dalle æska šaddek juovlak — ilolaš juovlan.

Dak sanek lekusek min vaimolaš juovladærvuodak buok »Nuorttanaste« lok-keidi!

Ibmela olles almostus.

Maŋŋelgo Ibmel læ doluš aigin manga gærde ja manga lakai sardnom vanhemi-di puofetaides bokte, de læ son dain ma-ŋemuš beivin sardnom migjidi barnes dokte, gæn son læ bigjam arbbijægjen buok dingai bagjel, gæn bokte son mai-

dai æl dakkam mailme.

Hebr. 1. 1. 2.

Gula siello! Ibmel sardno dudnje du-hat njuokčamiguim. Du vaimo časkaldagak muitsalek, atte Ibmel læ oddam dudnji æl-leva. Du rubmaš imašlaš huksijubme duodasta čielggaset dudnji ovta visesvuodast devddujuvvum Ibmel birra. Du sis-kaldes hæga fabmo — jurddaga batarus, dovdoi fina strængak, dato likkatus — buok dak læk vel aleb duodastusak dudnji Ibmel stuoresvuoda birra.

Ja go don olgos guvlui gæčastak dam stuora sivdnadusa ala — vuoi dadde, man ollo vægalaš jienaid du bællje dobbe dæiv-va Ibmel stuores vuoda birra. Duottavuodain matta celkkujuvvut: »Almek muitek Ibmel gudne, ja gomovuotta sardnet su gieđai dago.« Salm. 19, 2. Buok sivdnadus, mi oidnujuvvu, duodasta, cælkka Paulus, »Ibmel agalaš famo ja ollesvuoda birra.«

Dat olmuš, gutte dam i oaine, fertte læt hirkmad čalmetæbme ja bælljetæbme.

Mutto Ibmelest læk æra vuogik ječas almoatattet olmuidi. »Manga gærde ja manga lakai læ son sardnom vanhemidi profetai bokte.« Son guoskata olmui baksamid, ja si sardnok su sane. Son stivre olmui pennaid, ja si čalek bapar ala su dato Son sarnoi Adami Gilvvagardest. Son čuorvoi Samueli, gutte ikko tempel siste ođi Son sarnoi Mosesi bastelis lanjai miestagest. Su jiedna čuojai Israel maniadi balvva-baze ja dolla-baze siste. Niegoin ja almostusain Urim ja Thummin bokte diettavassi addi Ibmel su datos. Ibmel læ sardnom manga gærde ja manga lakkai.«

Mutto — »daina maŋemus beivin læ son sardnom migjidi barnes bokte,« nuft cælkka Ebræer girje čalle, ja aito dam sardnoma birra galgga juovlla min muittotet.

»Okta manna læ migjidi riegadam,« nuft duodasta Esajas, go son vuoinast oudast guvlui gæčada juovlla-ija ibmaš vuostai.

O don, Betlehem, Efrata, « cælkka profet Mika, go son vuoinast oaidna dam gudne, mi aige »dievasvuodast« saddai dam ucca Betleheima oassen.

»Gudne lekus Ibmeli allagasast,« lavlu engalak Betleheima ædnami alde baimanidi, guðek ælosek gæcēamen legje- »Digjidi læ odne bæste riegadam, gutte læ dat herra Kristus Daved gavpugest.« »Allet bala!« celkke si. Allop mige bala, mutto illodekop; dastgo Ibmel læ sardnom migjidi barnes bokte.

Okta ucca manaš riegadi maielmai, okta rašes njuoras ucca mannaš. Su maielmalaš dille læi nuft fuodne, go dat mati šaddat. Son læi dego okta mist. Mutto son læi æmbo. »Son læi Ibmel oažžai almostuvvam.« Su siskaldes olmuš læi dego rajetes appe ibmelvuoda vissesvuodast; damditi læi su sardne Ibmela sardne. Damditi læi su sanin imašlaš fabmo. Damditi læk su sanek nubbastuttam ja ain nubbastutek maielme dili. Son celki garra dakkai: »Javotuva« ja abe baroidi: »Jaskudeket.« ja si ferttijegji gullulažat læt. Lasarus havde lutte son almostatti ječas, i dušše dannen gutte olmušvuoda hæde diti čierro, mutto maidai daggaren, gutte jabmema bagjelvuotta. »I oktage læk goassege Ibmel oaidnam; dat ainoriegadam bardne, gutte læ ače askest, son læ čielggim su.« Joh. 1, 18. »Čilggim su.« Muittalam migjidi, maggar Ibmel læ, ja manlagan jurddagak sust læ min vuostai. Son læ muittalam migjidi, atte Ibmel i ane maidege ila buoren, go dat min bestujubmai guoska. Son læ muittalam, atte Ibmel læi Kristus siste ja soavati maielme ješječaines, atte Ibmel matta læt vanhurskes, ja almake vanhurskesen dakkat dam, gutte Kristusa oskost læ. Son læ muittalam, atte Ibmel nuft rakasti maielme, atte son addi su barnes dam ainoriegadam, amas oktage, gutte su ala osko lapput, mutto vai agalaš ællem son oažžo. Joh. 3, 16.

Alle difte daid sanid læt čallujuvvum

duššas! Jurdaš dai ala. Difte daid šaddat du sillosad avkken: Dai sani siste læ čuovgga, ællem ja rajetes illo.

Dat vuostas juovila-sardne.

Ja engel celki sigjidi: »Allet balal Dastgo gæča, mon muittalam digjidi stuora ilo, mi galgga dapačuvvat buok albmugi; dastgo odne læ digjidi bæste riegadam, gutte læ dat Herra Kristus Daved gavpugest.«

Lnk. 2, 10–11.

Dak ođđa testamenta sanek sistesekdollek dam sārne, maid dat vuostas evangelista duoalai ædnam alde. Sardnedaegje læi okta engel, ja dat læi sagga heivolaš; dastgo dat vuostas ja dat manemus buok evangeliumin galgga šaddat sardneduvvut ovta engel bokte, go son galgga bossot bajasčuozželème basunast, ja ođđasistriegademe manak galggek bajaslikkat dievas illoi ja hærvasvutti. Čoavda engel sardnai læi illo. »Mon muittalam digjidi stuora ilo.« Oabmegæčček ballagotte sakkarakken. Dat i læk imaš, atte olmuš balla, go Herra læ lakka, dastgo olmuš læ dieva suddost, ja laka læ addujuvvum aito dam varast atte suddo almostattet, dat ašše læ damditi čielgas, atte dat mati balo ja atestusa mieldes buktet juokke ibmelvuoda almostusa bokte. Davalažat læi Judalažai gaskast dat osko, atte go ovtastge læ bagje-lundolaš almostus, de fertti dat semma dallanaga jabmet. Maid luondo muitali dam apasmati ja nanni laka ja dat davalaš osko olbmui lutte. Mutto dat vuostas sadne evangelium dietavassi-addujumest loapata buok dam; dastgo dat almalaš evangelista cælkka: »Allet balal Dastgo gæča, mon muittalam digjidi stuora ilo. I læk dastmanŋel mikkege suorgatatte ašid olbmuidi dæivvat su sivdnedaegjest. Dat bestujuvvum olmuš i darbaš ballat, go Ibmel ječas čajeta su hærvas majestetastes, dal go son i almot ječas nuftgo duobmar suorgatatti trono alde; mutto nuftgo ačče, gutte vaimo stuora rakisvuodain vuollana

boattet su ecalas manaides lusa.

Vuost merkašekop mi dam ilo, man birra engel sardno. Dat læi okta »**stuora illo.**« Ednamlaš illo læ guoros, dam avvo læ oanekaš ja vaivas; mutto ahnest læ sad-dijuvvum migjidi gurremættom illo, mi matta jaskudattet min jamemættom vuoina. Dat læ maidai okta bistevas illo, mi i noga goassege. Dam maielme illo læ nu oadne; mutto dat illo, maid engel dieđita oabmegečēidi bista sikke aigi ja agalašvuodai čađa; dastgo go saddejuvvu engel maielmai muittalet dam stuora illo, mi galgga buok olbmuidi dapaturvat, de dat arvvadatta nuft ollo go dam: »Damrajest galgga læt illo olbmui manai lutte, rafhe galgga šaddat ædnam alde ja olbmuidi buoredokkalašvuotta agalažat.«

Dat illo læ maidai okta buttes ja basse illo. I mange æra lagan ilo lifči engel dattom olbmuidi dieđitet, ige mikkege æra, maid olbmuk goččodet ja adnek illon, læk duottavuodast illo. Dat vine, mi læ bačču-juvvum Sodoma morjin, orro gal čabbesen oidnumen glasest; mutto dam sæmma glasevuodost læ baččavuotta. Dušše dat vine, mi boatta Ešehol murjin, læ valddegodde duotta vine, ja dat illodatta sikke Ibmel ja olbmui vaimo. Basse illo læ alme illo. Soddo ilo aja læ gađotusa rika, ja dat, gutte dam ilost ælla æmbo ja æmbo lakkana helyet vuostai. Mi æp haled gal jukkat daggar ilo agjagin, Hirbmus læ dam olbmui dille, gutte ječas likkolažžan dovdda suddo balvvalusast; mutto go olmuš dovddagoatta su varnotesvuodast, de dat læ Ibmela armo-duoje alggo sielo siste, ja dam sæmma duje ollasubme læ, dat go olmuš ollaset suddo slavavuodast fria bæssa. Bestus Ibmel min værre rafhest ja boasto ilost! Dat illo, man birra engel sardno læ nuft buttes, go dat læ agalaš, ja lika basse, go dat læ stuores ja čiegnal. Adnop mi alo muittost dam, atte kristalaš religonast læ duotta illo su ječas buvtes raji siskabelde. Ollok læk si, guđek erinoamašet juovlla-aige

gæččælet havskutallat ja illodet; mutto si æi oca illoidešek bæste lutte. Sin havskevuodak læk maielmalažak. Muttomak ocek daid vineflasko siste, ærak fast dansim ja spellabaikin, ia dam lakkai dakkujuvvujek mangasest dak buristsivndeduvvum juovlla-bæivek suddo-beivvin erinoamaš lakkai.

Dat vuostas ašše dam illoi læ dat duotta-vuotta, atte Ibmel litto dakka olbmuiuin. Son ovtastatta olmušlašvuoda Ibmelvuodain. Suddo læi ærotam olbmui Ibmlest. Mutto Kristusa oažebagjelivalddujubme rakada šalde dam sirrijume bagjel. Go Ibmel dastmaņņel gæčča olbmui ala, muitta son alo, atte su ječas bardne læ læmaš olmuš. Go su moarre čuožžela de son muitta, atte su bardne suddolažai sajest læ čuožžom ja sin duomo bagjelasas valddam.

Mutto i dat læm vel dušše dat, mi olbmui vaimo illodatti.

Oabmegečček ditte, atte boares aige rajest læi addujuvvum loppadusak, mak juoke aiggai legje læmaš oskolažai doaivo ja jedđitus, ja dak šadde dal devddujuvvut. Okta boares loppadus gavdnui, mi juo læi addujuvvum Edena gilvvagarde uksalasa alde dam vuostas suddolažžai min sogast, dat namalassi: »Nisson siebman galgga cuvkket gærbmaš oaive.«

Maidai læi loppeduvvum oskolažai aččai, Abrahami: »Du siebmanest galgga buok ædnam sogak buristsivndeduvvut.« Ja ollo æra loppadusak gavdnujegje. Buok ædnam-sogain læi dal ašše illodet, aigge læi ollasuvvam ja loppadusak devddujuvvum.

Mutto engel lavla sistesdoalai ovtta vel stuoreb ašše illoi; dastgo Jesus riegadi Betleheimast migjidi bæsten. »Digjidi læ odne bæste riegadam.«

Ibmel læi oappaladdam ædnama maidai ouddal; mutto i læk son goassege ouddal boattam ædnam ala bæsten. Muitta dam surggadlas oappaladdama dallego dak 2 engela bođiga Sodomai ækkedes; dastgo Hærra læi čelkkam: »Čurvas Sodoma ja

Gomorra, dat læ stuores, ja sin suddo dat læ sagga lossad. Mon aigom niegjat vuolas ja gæc̄at, lækgo si dakkam aibas dam čuorvvas mielde sin bagjil, mi læ boattam mu ouddi.« 1 Mos, 18, 20—21. Son dam have bođi nuftgo iskadægje, oažžom diti diettet olbmui suddo, ja duššadam varast dai ibmelmættom baikid. Suorggatus ædnama likkastatta, go Herra damlakkai vuolas niegja. Mutto gæča dal vuostas juovlla-ija, moft Herra boatta. I son dalle boađe olbmui bahadagoid mavsatallat; mutto son boatta arkalmastenvuođain ja ollo armoin eritvalddem diti min suddoid, i son boađe suddolaža rangastet, mutto andagassi addet. Sust lifči læmaš ašše boatet bajan-čærgasin, daihe nuftgo Elias vuolas-ravkat alme duššadægje dola, mutto i son dam lakkai boattam, su gieđak legje dieva rakisvuođa addaldagain, ja su boattem min suddolaš ædnami læ duođastus nokka su armo ala.

Avvodeket dal di, guđek dovddabetet, atte di lepet lappum. Leket buore dorvost di, guđek lepet fanggavuođast, dastgo Jesus læ boattam din frian dakkat. Di, guđek leket vuoinalaš nælggai jabmemen, illodekete damditi, go son læ digjidi rakadam ovta Betleheima, ovta laibbevieso, damditi go son læ boattam oellema laibin din sielo galletet. Illodekete, di suddolažak birra buok ædnam alde. Son, gutte bajasčuožaldatta dai, guđek jorralam læk, læ riegdam! Maidai, di bestujuvvum sielok, illodekete ja avvodeket; dastgo son læ dat, gutte gagjo ja væketa maidai din ja bæsta din loddadmættom vaddoin ja varalašvuođain. Jesus læ min olles bæste, go son su bæstem-bargos algata minguim, de son dam belotakki i guođe, son ollašutta dam. Avvodeket alladet, buok olbmuk ædnam alde; diktet alla vagid čuogjat illo-lavllag jienast; dastgo odne læ migjidi bæste riegdam!

C. H. Spurgeon.

Santalmissona.

Børresen læ jabman.

Lassi oudeb nummari

Muttom aige dast mannel riegiadi dat goalmad manna, ja Børresen æmed algi ječas jedđit daina jurddagin, atte vissa læ Herra datto, atte son sidast galgga orrot. Mutto datge manna i ælam gukkeb go njællje jage boaresen. Ja go dat læi jabman manai son boadnjas lusa ja celki: »Dal læm mon gærggam. Vulggo moai dal bakeni ædnami. Børresen i orrom dalle læme gærgos. Son læi dam aige jurdašeme fabrikka rakadet ječas reked ala Landskronai Ruotarikast. Mutto Børresen æmed i addam rafhe; dastgo son oroi čielgaset dal oaidnemen Ibmela dato. Su vanhema, guđek dam aige ragjai læiga læmaš hui vuostai, arvvedæiga dal, atte i væked šat vuostaičuožžot. Muttom bæive bođi dat nisson gaypugest ja muitali boadnjas, atte son læi fidnam dam gosznalaš miššiona stivriijume lutte ja muittalam, atte son ja su boadnja læmba gærggos vuolget baken ædnami dam miššona koastadusa ala, ja dat miššona stivriijubme gittevašvuođain dam falama vuostaivaldi. Dal arvviadi Børresen, atte akas duođai miella læi vuolget, ja soai algiga rakkanet.

Dat læi dam jage 1863 go soai algiga rakkanet. Soai æba valljim Kina miššion-ædnamen aldsesæska, vaiko gal ouddal læi jurda læmas dam guvllon. Atte sudno jurddagak nubbastuvve dam dafhost, dat bođi dast, atte soai šaddaiga oappat dovdat muttom nuorra olbma, gutte farga šaddai okta sudno rakasæmus ustebin. Su birra muittalep muttom æra have, dušše dammađe mi dal namatep, atte dat nuorra olmai læi darolaš, ja su namma læ Lars Olsen Skrefsrud Faaberg gielast Gudbrandsdalast. Dam nuorra olbmast læi maid hallo bakeni maielmai vuolget Kristus evangeliumin.

Maidai Skrefsrud ocai ja oažoi saje dam gosznalaš missionsærvest. Son ja Børresen galgaiga ovtast barggat; mutto i læm Børresen gærgos vuolgget dallego Skrefsrud vulggi. Æska dam 23ad november vulgi Børresen ja su æmed borjasskipain Ostindiai. Dat læi gukkes ræso, dat bistu gidda dam 5ad april ragjai 1865, æska dalle olliga soai Kalcuttai. Dobbe son fast gavnadi Skrefsrudin. Skrefsrud ja Børresen dagaiga dobbe dam siettatusa, atte soai ovtast galgaiga barggat. Kalcuttas bođiga soai fuobnat, atte dam gosznalaš mišsonsærve olgussaddejuvvum olbmak elle soapatnættomvuodast gaskanæsek. Go soai dam oiniga, de sodnost i læm jakko særvat daggar bargguim okti. Soai algiga saje oecat dam danska missionsærvest; mutto dat mišsion særveve i sattam sodno vuostavaldet; dastgo sist legje ouddal juo nokka barggek. Dam lakkai stivri Hærra, gæn jurddagak ja gæinok alo læk æralaganak go min. Son aigoi dam guoktasi ješ æjettet barggobaika.

Garžis aigge saddai dal sodnoidi, go soai dal čuožoiga dobbe dam amas ædnamest alma ustebid alma ruđa ja væketaga; mutto soai dovdaiga siskaldes bakko evangelium sardnedet bakenidi; ja dat aigge šaddai sodnoidi buristsivdnadusa aiggen; dastgo soai gavnadiga Hærra lutte væke rokus siste, ja soai oažoiga roakkadvuoda æmbo ja æmbo. Erinoamaš roakkad læi Børresen, son davja jeđdi dai æraige dai Hærra saniguim: »Alle bala, mutto osko.« Marjel šaddaiga soai fuobmad, atte dat aigge læi læmaš sodnoidi oappa-aiggee, ja dai stuora avkken sodnoidi šaddai go soai bođiga Santhalažai soervai. Dam aige birra læ Skrefsrud ješ muittam, go son forredragaid doalai Norgast dam jage 1881.

»Børresen ja mon, moai šaddaime aibas vuorradussi. I læm monost rutta, æi suogjalægjek, æi ustebak. Monost i læm oktage mišsonselskappe, gost moai væke oažžoime. Moai læime aibas okto villa olb-

mui særvest. Mutto dat vissa læi monnoidi stuora buristsivdnadussan, atte monnost æi læm dak; dastgo go olmuš daggar bargo algga, de — jos ila burist algost manna, læ varalaš olbmui šaddat fuolatæbmen ja dovdotæbmen su bargos siste. Mutto vela stuoreb dingga læ dat, atte olmuš oappa luottet Hærra ala, oappa Hoerrai ječas doallat rokkadusa siste. Dat læ ovtta mišsonæra oaivveašše.«

Luottededineska Ibmel ala algiga soai mišsonbargosga muttom vildda baikest, man namma læ santhalistan dobbe i læm oktage mišsonærra læmaš ouddal. Mutto soai dovdaiga darbašvuoda kristalaš særvvegoddi oudastrokkadusaidi, ja damditi čali Skrefsrud sodno goabačagai namast danska mišsonsærvvai ja bivdi valddujuvvut dam særve barggen, almake nuft, atte si æi darbaš maidege goloid adnet sodno ditti.

Jakkebeale dastmarjel bođi vastadus dam mišsonsærvest Skrefsrudu; mutto dam bræva sistdoallo i læm čielggas, nuft atte soai bæsaiga riekta diettet danskalažai dato dam harrai. Dat aigge galggai gal boatet go soai daska mišsoni galggaiga gullat, mutto jagek galgge vuost vasset.

Børresen ja Skrefsrud rađadalaiga dai boarrasæbbu mišsonæraiguim, guđekl legje barggamen daggo birrasid, goggo soai stašsona galggaiga rakkadek. Go soai læiga gavnadam vuogas baike, de čuggi Børresen soabe ædnami ja celki: »Dast galgga dam Hærra Zebaoth soatte čuožžot,« ja soai rakadæiga mišson-stašsona Ebenezer. Sagga vaddes læi dam stašsona gærvesen oažžot, ruttavadne læi stuores, ja davja soai læiga vuorradusast; mutto soai læiga oappam Ibmele dorvastet. Go soai vuorradussi ruđai diti šaddaiga, de soai čibi ala manaiga ja rokkadalaiga Ibmelest væke, ja dat bođi alo riftes aiggai. Ollo legje gal dak rokkadusak, mak dam aige bagjanegje armo-truono ouddi ja ollo legje dak gadnjalak mak golgge. Matta gal celkkujuvvut, atte Santalmišsiona læ gadnjali ja

rokkadusai miššona, damditi i lækge imaš, atte dat nu šaddolaš læ læmaš; dastgo Hærra læ ješ sanes siste cælkam: »Gut-te čiorromin gilvva, son galgga avvo-lavlagin lagjet.« Ollo lifce gal muittalet dam miššona birra, mutto saje læ dam have uccan, damditi ferttep mi muittalet nuft oanekaž-at go vegjolaš læ.

Viššalet ja stuora buristsivdnadussan læ barggujuvvum Santalistan ædnamest dam guovte Hærra balvalægjest. Ollo, bakenak læk dam 36 jagest, mak læk gollam dam rajest go Børresen ja Skrefsrud bođiga dokko, jorggaluvvum kristalášvutti. Børresen goččujuvvui bakenin pappan ja su æmed mamman.

Dam mannam september manost sirddujuvvui dat Hærra balvalægje dam hærvas gavpugi, gost ganjal i golgga šat. Skrefsrud čalla su buoccam-aige, jabnema ja havddadume birra naft:

»Sodnabæive læi son čielgga jierbmest. Mamma sarnodi ollo suina, mon dalle, go mamma læi su lutte, čuožžom jaska ja gulddalegjim. Sodnabæive mañnel gaska-bæive læi son obba virkkoi, ja orroi min mielast, dego son lifci dærvasmuvvamen. Son celki mammai: »I must dadde vailo nuft ollo; dat læ dušše olbmui jakko, atte jerbme feile.« Dam celki son nu suottaset, atte mon fertijim mojetet, ja go son oini, atte mon mojetegjim, mojeti son maid ješ, ja dat læi mañemuš gærde, mi oinimek su mojeteme.

Dastmañnel algi son sardnot agalaš-vuođa birra, alme birra ja dam ilo ja ai-bašæme birra, maid son dovdai, go son jurdaši dam agalaš sida ja bæste ala.

Klokka 8 aige sæmma ækked celki son go son mamman sardnodi: »Goas boatta Jesus, mon sagga haledam sidi boat-tet su lusa.« Son læi jeđdim mamma ja dagjam sudnji, atte mon su oudast morraš anam ja guoddam nođid suina daid beivid, mak vela ležek sust ædnam alde, ja son celki dam čoaŋganam særvvegoddai, go dat

bodi sudnji mañemuš farvela cælkket: »Jesus galgga buristsivdnedet „Kerap“ (mu), nuft atte son din matta dam riiftes gæino ala oapestet, go mon læm Jesus lussa mannam.«

Muttom oasse dast, maid son mañemuš celki læi: »Čale, čale!« Mon jerrim: »Maid galgam čallet?« Son vastedi: »Europai.« Mon jerrem fast: »Maid galgam mon čallet?« Son vastedi Santalgilli: »Adi dular johar,« dat læ: Ollo vaimolaš dærvuđaid must buokaidi dago birrasin. Cælke sigjidi atte si gidda galggek doallat Jesu-sest. Cælke evangelium sardnedægjidi: Liegga vaimok, liegga vaimok. Mon mannam Jesus lusa.«

Mamma algi čierrot fast ja salastet su birra. Soai čierroiga jaskadet goabbagguimisga radde vuostai ja valddiga goabbagguimisga gitti. Pappa fast celki: »Mon mannam Jesus lusa almai.« Mon valddim sivost su gitti ja celkim: »Moai botte du mañest, go dat barggo, maid Jesus monnoi-di læ addam, læ dakkujuvvum — mon dieđam, atte don, go almai boadak, vel oskaldæbbut rokkadalak monno ja santal-olbmui oudast Jesus truono lutte.« Mon im sattam šat maidege cælkket. Mi ma-naimek čibidæmek ala su senga oudi, ja mon rokkadallim santalgili, ja son ješ rokkadalai minguin ačče-min.

Farga dastmañnel šaddai son daidotesvutti, dassačigo son kl. 12 aige vuostas gærde dam buoccam vuolde dovdagodi hirbmuš bakčasa, su bavčas læi nuft stuores, atte im læt vel goassege daggar gillamušaid oaidnam.

Pappa læ dam daidotesvuodast 12¼ ragjai vuostarga dam 23ad september, dal le fakkistaga vaimo ravkaldagak ložžejegje 150 časkaldaga rajest miputast 96 ragjai.

Mon dalle arvvedegjim, atte vaimo farga fertti orostet, mon ravkkim dallanaga mamma sisa boattet.

Son bođi, ige læm gukka ouddalgo son oadđai dam mañemuš nakkari jaska-

det ja raffhalažat.

Sakka su jabmen birra viddani jottelet Pappa læ mannain Jesus lusa celkkujuvvui birra buok. Ja kristalažak, sikke dak buorek ja dak bahak, sikke olbmak ja nissonak, botte gæcēat sin „pappasek“ maņemus gærde. Dast æi læm gal mikkege huoikomid ja alla-jenad čierrom, mutto almage golgge gittevašvuoda ja rakisvuoda gadnjalak, maid dušše kristalažak mattek golggatet sin pappasek, sin baimanasek jabmensænga lütte; son, gutte læi læmaš æmbo čuovggi ouddamærkka, go guttege æra Jesusa rakisvutti.

Duottavuodast læi boares Børresen dego ačče buokaidi, ja su stuora ješvuoda lagi særvest i læm mikkege nuft stuores go su ællem Ibmeļin ja Ibmeļ sist. Son læi ouddagovvan buokaidi, moft okta kristalaš galgga ællet.

Hindualažak gočēujegje su vuigistaga »basse olmajen« o: »Sadhu.

Mi sane oažžoimek dušše njælje staššoni. Dak æra staššonak legje nuft gukken, atte mi dokko æp ollam. Mutto dast min Ebenezer-særvvegoddest botte hui ollo kristalažak havdadæbmai, ja bakenak, Santalažak ja Hindu:lažak, oaivvamužak ja bagjel-oaivvamužak, botte nuft ollok, atte illa læi sagje min stuora girksom.

Buok dingak legje ordnegest kl. 3 iktē maņnel gaskabæive, ja kl. 3½ čuojat min čaba girksom-biello morašlažab ja duodalažab go goassege ouddal; mutto almake læi dat daoivo čuogjam, mi migjidi muittoti daid bæstamek sanid: »Son i læk jabman; mutto son oadđa.«

Gisto sisaguddujuvvui dam lanji, gost pappa rumaš læi, ja mi oažžoimek su nu čabbad gisto sisa, ja son vaļlai, dego lifči son oadđemen. Dast maņnel činategje niekdak gisto, ja maņnelgo buokak, guđek satte, legje oaidnam su maņemuš have, manai mamma okto sisa ja oroi dobbe gukka. Dasto legjin maidai mon suina gukka okto, ja rokkadallim čibidam alde Ibmeļi, ja gi-

tim su dam oudast go son nuft gukka læi addam mudnji daggar skippara ja ouddagova dam ællemest.

Lokke dasto bigjjujuvui gisto ala, ja dat činatujuvui čabbasæmuset, hærvvarasi-guin.

Mi guttimek dasto girksom, ja go læi lavlujuvvum okta salbma, lokkim mon dam vuostas værsa dam 12ad Daved salmast: »Bæste, Hærra; dastgo dak ibmel-balolažak æi læk šat æmbo, dak oskaldasak læk javkam olbmui manai gaskast.«

Mist i læm goassege læmaš daggar boddo min miššonast. Kristalažak ja bakenak čirro dego manak, si dovdde buokak, atte si legje massam dam olbma, gutte læi æmbo go ačče sigjidi. Mi čieroimek buokak ja dovdimek, atte Jesus læi min lakka, ja mon diedam, atte dat buristsivdnadussan šadda mangasi mist.

Ibmelbalvvalusa maņnel guddujugisto havde lusa. Dobbe rokkadallujuvvui, lavlujuvvui ja muolda suppujuvui gisto ala, ja mi æp orrom gærggamen, i ovtastge orrom hoappo læme vuolget sidi, ja mi lavlloimek min čabbasæmus lavlagid, gidda dassačigo bæivaš luiti. Go mi dasto vimag gærgaimek vuolget, valdde nissonak buokak mamma čæbed birra ja cummajegje su. Mamma ravvi sin čierodedin occat Jesus lusa ja sust gidda doallat, nuft atte si buokak gærde ožžuk pappa oaidnet fast Almest, ja atte i oktage šaddaši Jesusa gutrobællai boattet. Si buokak loppedegje vaimolaš čierromin, atte pappa jabmen duššas i galgga šaddat sigjidi.«

„Nuorttanaste“

matta dinggujuvut juokke poastarappe bokte ja maksa ovta krøvna jakkodagast.

Bladde olgusboatta ovta garde juokke manost.

»Nuorttanaste« čalle, prentejegje ja olgusdoaimategje læ G. F. Lund Sigertjord, Vesteraalen.